

Matemaattinen Logiikka

Harjoitus 4

1. Näytä, että $\{\phi(t/v_i)\} \models \exists v_i \phi$ kun t on termi jolle $SMK(t, v_i, \phi)$ pätee.
2. Näytä, että $\{\forall v_0 \exists v_1 \phi \vee \forall v_0 \exists v_1 \psi\} \models \forall v_0 \exists v_1 (\phi \vee \psi)$.
3. Näytä, että $\{\forall v_0 (\phi \rightarrow \psi)\} \models \exists v_0 \phi \rightarrow \exists v_0 \psi$.
4. Näytä, että struktuurit $M = (\mathbf{R}, <)$ ja $N = (\mathbf{R} - \{0\}, <)$ ovat elementaarisesti ekvivalentteja. Vihje: Olkoot s M :n ja s' N :n tulkintajonoja siten, että niiden kuvajoukot ovat äärellisiä ja kaikilla $i, j \in \mathbb{N}$, $s(i) \leq s(j)$ joss $s'(i) \leq s'(j)$. Näytä, että kaikilla kaavoilla ϕ , $M \models_s \phi$ joss $N \models_{s'} \phi$.
5. Tarkastellaan monisteen sivulla 36 olevaa verkkoa (G, R) . Onko alkio 8 määriteltävä tässä verkossa? Entä 10?
6. Olkoon $M = \{x \in \mathbf{Q} \mid x \leq 0 \text{ tai } x \geq 1\}$ ja $<$ rationaalilukujen tavallinen järjestys rajoitettuna joukkoon M . Mitkä ovat struktuurin $(M, <)$ määriteltävät osajoukot?